

**Bağımsızlık
Demokrasi
Sosyalizm
Kavgasında**

Öncü

15 MART 1976

yıl 1 sayı 3

fiatı 200 kuruş

FAŞİST TIRMANIŞA KARŞI ETKİN MÜCADELE YÖNTEMİ: KİTLE HAREKETLERİ

Ülkemizde, 1973 Ekim seçimleri sonrası dönemde, emekçi yığınlar her zamankinden daha fazla bir şekilde bugün faşizm tehlikesiyle karşı karşıya gelmişlerdir. Sermayenin saldırısı daha ciddi ve geniş boyutlara ulaşmıştır. Sermaye, ekonomik sömürsünü, hayasızca bir soyguna ve yağmaya çevirebilmek için, artan bir şekilde, baskı ve terör uygulamalarına girmekte, açlık, yoksulluk, işsizlik ve zulüm demek olan faşizmi tezgahlamaya çalışmaktadır.

MC hükümetinin, ekonomik ve siyasi alanda uğradığı başarısızlığın bir sonucu olarak hızla kitlelerden tecrit olmasını daha da etkin olarak yukarıdan aşağıya faşizmi tezgahlamaya götürmektedir. Ve yine elinde tuttuğu devlet mekanizmasını da kullanarak kendisine kitle tabanı kazanmaya çalışmaktadır. Fabrikalarda, üniversitelerde, devlet dairelerinde... v.s. faşist baskılar ve saldırılar alabildiğine yoğunlaşmakta, kilit noktalara faşist kadrolar getirilmektedir. Tutuklamalar hızla devam etmekte, siyasi polis, (MIT ile işbirliği yaparak) 12 Mart faşizmi sırasında olduğu gibi yine işkence ve her türlü insanlık dışı baskıları yoğunlaştırmaktadır. Sokakta insanlar kurşunlanmakta ve artık bunlar, olağan sokak olayları haline dönüşmektedir. Kısacası bugün emekçi yığınları içine düştüğü yoksulluk artarken, işsizlik ve hayat pahalılığı onu bir silindir gibi ezerken, sermaye azgın saldırısını daha da yoğunlaştırıyor. Sömürsünü, baskı ve terörle hayasızca yapılan bir yağma ile soyguna çevirmeye çalışıyor. Yani bugün ülkemizde, tüm çalışan insanların hiç bir şekilde kabul edemeyeceği ve mutlak surette mücadele etmesi gereken FAŞİST TIRMANIŞA SORMEKTEDİR.

FAŞİZM VE FAŞİZME KARŞI MÜCADELE

Sermayenin artan bu azgın saldırısına, ülkemizi karanlık bir geleceğe sürükleyen bu faşist tırmanışa NASIL DUR DİYECEĞİZ? Bu nokta oldukça önemlidir. Daha önce de defalarca belirttiğimiz gibi faşizme karşı mücadelede marksist-leninist olmayan bir yaklaşım kaçınılmaz olarak bizi yenilgiye, emekçi yığınları da faşizmin karanlığına sürükleyecektir. Bu yüzden her şeyden önce her konuda olması gerektiği gibi, faşizme karşı mücadele konusunda marksist-leninist bakış açısını kazanmamız ve faşizme karşı mücadelede dünya devrimci pratiğini (Bulgaristan Devrimci Mücadelesinin özellikle incelenmesi gerekir) incelememiz gerekir.

Faşizm, niteliği ve amacı bakımından her ülkede aynı özellikleri taşısa da, değişik ülkelerde değişik biçimler, görünüm alarak dagelir. Bu yüzden her şeyden önce faşizme karşı mücadele konusunda bilinen gerçekleri boş kalıplar tekrarlamak, bu deneylerden ders çıkarmayı, ülkemizin özgül durumuna uygulamaya kalkışmamızda boş bir gevezelik olacaktır. En azından, ülkemizde verilen mücadelede, eğer biz, ülkemiz şartlarında faşizmle nasıl geliştiğini, ulusal özelliklerini v.s. dikkate almaz, onun, hangi demagojik sloganlar-

devamı 7. sayfa

caniler yeniden işbaşında !..

GSB GENEL BAŞKANI YASIN ÇAĞIRANKAYA TUTUKLANDI

MC hükümetinin iş başına gelmesiyle beraber tekrar yükselen faşist tırmanış ilericici, demokrat, sosyalist örgütler üzerindeki baskısını yoğunlaştırarak yükselmektedir.

Amacı, sosyalizmi gençlik kesimi içine yaymak, emekçi ve öğrenci gençliğin sosyalist kesimlerini bağrında toplayıp örgütlemek olan GSB (Genç Sosyal Devrimciler Birliği) üzerindeki baskılar da, faşist tırmanışla paralel olarak artmaktadır.

Şimdiye kadar 10'a yakın şubesi kapatılan GSB'nin ayrıca eski genel sekreteri M. Satış ta içlerinde olmak üzere beş üyesi de Devlet Güvenlik Mahkemelerince tutuklanıp hapsedilmişti. Bu arada eski Merkez Yürütme Kurulu üyeleri hakkında çeşitli davalar açılmıştı.

GSB'nin birinci olağan kongresi tarafından, örgütün genel başkanlığına getirilen Y. Çağırankaya geçtiğimiz günlerde göz altına alınarak tutuklanmıştır. Aynı zamanda örgütün yeni genel sekreteri İbrahim Ni zam'ın eski bir davası sonuçlanarak üç yıl hapis cezasına çarptırılmıştır.

Faşist örgütlerin alabildiğine silahlanıp ilericici, demokrat, sosyalistler üzerindeki cinayetlerini arttırdıkları günlerde sosyalist örgütlere yapılan bu baskıların tek bir amacı vardır. Örgütlü sosyalistlerin kitlelerle daha sıcak bağ kurabilecekleri yöntemlerle iş görmeleri, kitleleri kazanıp, anti-faşist mücadele içine çekmeleridir. Ancak bu yolla faşist baskıların amaçlarına varması engellenebilir.

Bunun için düzene muhalefeti olan toplumun çeşitli sınıflar ve kesimlerinin hareket geçip ekonomik, demokratik, siyasi haklarını alabilmeleri yolunda yapılacak ajitasyon çalışmalarını hızlandırmak gerekir.

İZMİR'DE 58 İŞÇİ VE ÖĞRENCİ TUTUKLANDI

İzmir'de işçi Hüseyin Güzel öldürüldü. Devrimci arkadaşları Güzel'in cenazesini morgdan almak istediler. Ama polis, cenazenin alınmasına karşı çıktı. Amaçları açtı. Her biri bir yürüyüş ve miting niteliği taşıyan cenaze törenlerini engellemek.

Faşistler tarafından şehit edilen H. Güzel'in cenazesini, polis, devrimci arkadaşlarına teslim etmeyince çatışma çıktı. Çatışmanın sonucunda 81 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınan işçi ve öğrencilerden 58'i İzmir Devlet Güvenlik Mahkemesi tara-

SBKP 25. KONGRESİ YAPILDI

TÜSTAV
Ahmet E. Çiğdem
Kolleksiyonu

SBKP 25. kongresi 5 Mart'ta çalışmalarını tamamlayarak kapandı.

Genel Sekreter Leonid Brejnev yaptığı kapanış konuşmasında kongre çalışmalarını şöyle özetledi.

"25. kongremiz, ülkemizin gücünün sürekli geliştirilmesi, Sovyet halkının yaşama standartlarının yükseltilmesi, kamu yaşamının tüm yönlerinin kursosuzlaştırılması mücadelesinde yeni hedefler saptamıştır. Kongre ayrıca dış politika alanında, barış, uluslararası işbirliği, özgürlük ve halkların bağımsızlığı mücadelesinde yeni ve belirli hedefler ortaya koymuştur."

Kongre çalışmalarına 15.690.000 parti üyesini temsilen 5.000'e yakın delegeler katılmıştır.

Kongrede çeşitli komünist partisi ve halk kurtuluş hareketlerinin temsilcisi olarak 83 delegasyon hazır bulunmuştur. Kongrede çeşitli ülkelerin temsilcileri yanında Vietnam Emekçiler Partisi temsilcisi olarak Le Duan ve Küba Komünist Partisinin temsilcisi olarak Fidel Castro bir konuşma yapmıştır.

Kongre çalışmaları ilerdeki yeni dönemde çeşitli çalışmalarını yürütmek üzere merkezi organların seçilmesiyle son buldu.

rından tutuklandı.

Faşizme karşı devrimci mücadelenin önemli unsurları olan işçiler ve öğrencilerin birlikte hareketi, devrimci mücadele açısından önemli bir olgudur. Toplumun en ileride en devrimci sınıfı olan işçi sınıfının her zaman toplumsal muhalefetin diğer unsurlarıyla birlikte hareketi; onun gücüne güç katması veya bu sebepten dolayı öğrenciler ile işçiler arasında nifak tohumunu sokmak, birbirine düşman etmeye çalışmak devrimci hareket açısından tamamen olumsuzdur. Eğer öğrencilerin mücadelesi içinde devrimci hareket açısından olumsuz, ters gelişmeler oluyorsa, bu ideolojik mücadelenin bir parçası ele alınmalıdır. Bu ters gelişim karşısında devrimci mücadeleyi "bölüyorsanız" diye öğrenci kitlelerine karşı, işçilerin düşmanlığını körüklemek zararlıdır, ucu ihanete kadar uzanır.

İzmir'de verilen mücadelenin işçi öğrenci birliğini sağlaması, mücadelenin aynı kalandan akmasına yol açması bakımından, devrimci hareket açısından, olumlu ve gereken bir şeydir.

İstanbul'da bir öğrenci daha öldürüldü

Bağımsızlık-demokrasi-sosyalizm kavgasının yiğit bir savaşçısını daha kaybettik. Egemen sınıflar ve onların siyasi temsilcisi MC, gelişen anti-faşist gençlik hareketini bir müddet bastırabilmek için okulları 9 Ocak'ta kapattı. Bütçeyi rahatlıkla çıkarabilmek için faşist saldırıları bir süre durdurdu!

1 Mart'ta okulların açılmasıyla birlikte faşist baskı ve terör yine başladı. İşçileri, tüm emekçileri, kürt ulusu ve gençlik üzerine saldırılar alabildiğine yoğunlaştı. 9 Mart'ta Beşiktaş dolmuş durağında bekleyen Kıbrıslı kardeşimiz İTÜ Maçka Mimarlık Mühendislik Fakültesi öğrencisi Mehmet Ömer faili meçhul bir cinayete kurban gitti.

Polis ve egemen sınıflar devrimcilerin cenazelerinden ne kadar korktuklarını bir kere daha gösterdiler. Kıbrıs'tan gelen Mehmet Ömer'in babasını uçaktan iner inmez gözaltına alıp baskı yaptılar ve M. Ömer'in cenazesini yollamak için saat 9:00'da sefer başlıyan uçağın biletini zorla aldırttılar. Cenaze saat 7:00'de morgdan alınırken polis, cenaze törenine gelen devrimcileri teker teker aradı ve altı kişiyi gözaltına aldı.

Polis cenazeyi erken almakla yapılacak olan anti-faşist hareketi önleyebileceğini zannetti. Durum tam tersine oldu. Aynı gün İ.T.İ.A., İşletme Fakültesi, Fen Fakültesi M.M.O.Y. ve İktisat Fakültesi öğrencileri iki günlük bir boykot ilân ederek İktisat Fakültesinde M. Ömer'in katledilmesini, faşist baskıları ve 12 Mart faşizmini protesto eden bir forum yaptılar.

AÇIKLAMA

Gazetemizin Anadolu dağı - tımı burjuva şirketlerince ya pılmamaktadır. Bu nedenle eli mizde bulunan kitapçı adres- lerine göndermekteyiz. Düzen- li olarak izleyebilmek için arkadaşların abone olmasını talep ediyoruz. Abone olmak i- çin Erden Akbulut-20098310 nu maralı posta çekine abone be delini yatırmanız yeterlidir. Ayrıca mektup yazmaya gerek yoktur. Bir yıllık abone be deli 50 TL., altı aylık abone bedeli 25 TL. dir.

İşçi sınıfı ve emekçi hal- kın yükselen mücadelesinin bir parçası olarak bölgeniz- de gelişen grevleri, direniş- leri, devrimci olayları içe - ren mektup yazınız.

DEVİRİMCİ SELAMLAR

GAZİANTEP DURAN BEĞENDİ
İŞYERİNDE 17 İŞÇİ 78
GÜNDÜR GREVDE

Gaziantep'te Turan Beyen - di'ye ait fabrikada çalışan işçilerin 78 gün önce başlat tıkları grev devam etmektedir.

İşverenin lokavt kararı uy gulayarak bir çok işçiyi iş- ten çıkardığını belirten grev ci işçiler "Sendikalı oldu - ğumuz için işveren bize de - vamlı baskı yapmaktadır. Ka - nuni haklarımızı tam olarak alamıyoruz. Bu nedenle greve başladık. İşten çıkarılan ar - kadaşların tekrar işe alın - masına kadar ve haklarımız ö - deninceye kadar grevimizi sür - düreceğiz" demişlerdir.

Turan Beyendi'ye ait fabri - kada greve giden 17 işçi İplik-İş sendikası üyesidir ve grevi tüm devrimci kuru - luşlar desteklemektedir.

ÇIYRIKLI KÖYLÜLERİ

Biz Kars'ın Kağızman ilçe - sinin Yukarı Çıyıklı köylü- leriyiz. Köyümüzün önünden gü rül gürlü akar Aras ırmağı. Fakat, köyümüzde her aileye bir karış düşen tarlalarımız yarı yarıktır susuzluktan. Tüm köylü birleşip iki adım genişliğinde 5 Km. ark eğeriz. Tarlalarımıza bir dönüm su getirmek için didinir duru - ruz yaz boyunca çoluk çocuk - la. Serçe parmak kalınlığında su için insanlar birbirini öl dürür köyümüzde.

Aras'ın çamurlu suyudur iç - tiğimiz su. Babelerimizin yü

zü sapsarı karnı davul gibi - dir. Köyümüzde insanlar 40 ya - şına gelmeden ölürlük.

Gerici ve tutucu iktidarlar ve onların yordakçıları yıl - lardan beri "size kanal yap - tıracağız" deyip, oylarımızı çaldılar. Bir de gördük ki, bi - ze yaptırılması gereken ka - nal sömürücü senatör Ziya Ay - rım'ın tarlaları için Tuzlu - ca'ya Gaziler'e aktarıldı.

Çıkarıcılar, işbirlikçiler, ek - meğe ve emeğe düşman olanlar şunu iyi bilmelidir ki, artık bu bozuk düzenin sürmesi için onların oy deposu olmayacak - tır Çıyıklı köyü. Artık tek çözümün devrimle olabilece -

ğine inandık. Sömürücülere, halk düşmanlarına kimse inan mıyor köyümüzde. Artık faşiz - min, sömürücülerin kanlı dik - tatörlüğü olduğunu anlamaya başladık.

Bizim emeğimize, ekmeğimize, canımıza, varlığımıza düşman faşizm özlemcilerine bizden oy yok. Bizi kandırmaya, sakın ola gelmeyeler köyümüze. Tük - rüğe boğarız onları.

Selâm olsun tüm yurtseverle re, işten emekten yana olan - lara uyanan Çıyıklı köylü - lerinden.

ÇIYRIKLI KÖYLÜLERİ

Batı Tekstilde DİRENİŞ

İzmir'de Bornova yolu üze - rinde bulunan, "BATI TEKSTİL" fabrikasında kapitalist baskı ve tahakküme karşı ÖRGÜTLÜ mücadele yürütmek gerektiği - nin bilincinde olup bu neden den ötürü de ekonomik mücade lelerini devrimci bir sendi - kada sürdürmek için mücadele ye geçen yiğit Batı Tekstil işçilerinden 40'ını patronun (sendikal çalışma gerekçesi ile) işten atması üzerine , çoğunluğunu kadın işçilerin oluşturduğu, 170 işçi topluca kararlılık içinde DİRENİŞE geç mişlerdir...

Direnışteki işçiler adına ga zetemize gelen bir mektupta, yiğit bir kadın işçi şöyle ya zıyor: Tüm kapitalist ülke işçileri gibi, biz BATTİ TEKS - TİL işçileri de insanca yaşa ma şartlarından uzak baskı ve zulüm altında, 8 saat ÜC - RETLİ KÖLELER olarak fabrika da çalışmaktaydık. Sömürüldü - ğünün bilincinde, baskı ve sö mürye karşı tüm işçiler gi - bi, haklarımızın ancak ÖRGÜT - LÜ olarak söke söke alınaca - ğı inancındaydık...

--Ücretlerimizin hayat şart - larına göre yükseltilmesi,
--İnsanca yaşamak için gerek li koşulların sağlanması,
--İş güvenliğinin sağlanması
--İşçilerin yoğun olarak otur duğu semtlere servis arabası

çalıştırılması,
--İnsan sağlığına aykırı ye - meklerin kaldırılıp iyi ye - mek verilmesi,

--İşçi disiplini kurulları - nın kurulması,

--Çeşitli sosyal hakların sağ lanması... gibi en doğal de - mokratik taleplerimiz vardı. Bizler, bu haklarımızın, pat - ron tarafından güle oynaya , bize lutuf olarak verilmeye - ceğini çok iyi biliyorduk... Devrimci bir sendikada örgüt leniyor, bu arada, bu durumu e - limizden geldiğince patron - dan ve uşaklarından gizli tu tuyorduk. İşçi sınıfının düş - manı, patron uşağı SARI TEK - SİF sendikasının fabrikamız - da yetki alacağı dedikodusu - nun yayılması, bu çalışmala - rımızın zamanından önce açı - ğa çıkmasını neden oldu. Ve sonuç, patron 40 yiğit arka - daşımızı, işten attı!...

Bizler de bunun üzerine, --İşten atılan arkadaşları - mızın tekrar işe alınması,
--Sendika seçme özgürlüğü (RE FERANDUM) nün kabul edilmesi
--Sarı TEKSİF'in işyerinde uyguladığı baskıların son bul ması... haklı taleplerimizle DİRENİŞE geçtik. Bu arada, di - renişimiz, bir takım sözde kes kin, gerçekte pasif ve kuyruk çu devrimci (!) geçinenlerin de tutumlarını bizlerin göz -

leri önüne serdi...

Bizler, bu somut taleplerimi - doğrultusunda direnişimizi sürdürürken, tek kurtuluşumu - zun, siyasi İKTİDARIMIZDA SOS YALİZMde olacağı gerçeğini hiç bir zaman göz ardı etme - mekteyiz. İşçi sınıfının eko - nomik-ideolojik-siyasi müca - dele bütünlüğü vardır. Kısmi haklarımızı alsak bile kapi - talist boyunduruktan kurtula mıyacağımızı biliyoruz, öğre - niyoruz!... Kapitalistlerin parababalarının dilediği şe - kilde değil, kendi istediği - mim şekilde çalışmak, özgür ya şamak istiyoruz. Bu direniş a s lında her direniş ve grev gi - bi, birlik ve beraberlik ha - linde ne derece güçlü ve pat ronların korkusu rüyası ha - line geldiğimizi bizlere gös terdi, gösteriyor... Bizler baskı, tehdit ve her türlü o - yunlara rağmen direnişimizi kararlılıkla sürdüreceğiz!... Bu mücadelede kazanmak ta vardır, kaybetmek te. Ana şuna inanıyoruz ki, nihai zafer ve başarı, biz işçilerin, işçi sı nıfının olacaktır!... --Yaşasın, işçi sınıfının şa n lı mücadelesi!... --Kahrolsun patronlar!...

(BATI TEKSTİL'den bir işçi)

Bağımsızlık
Demokrasi
Sosyalizm
Kavgasında

öncü

15 GÜNDE BİR ÇIKAR
Sahibi: Mehmet Kırılı;
Sorumlu Yazı İşleri Md: Ali İhsan Özgür;
Yönetim yeri: Selimpaşa sokak 5/5 Aksaray İst.

200 kuruş
Abone:
6 aylık 25;
1 yıllık 50 lira

SAYI:

3

Dizildiği yer: elektronik dizgi

Basıldığı yer: Özkın mat .

Son baskı tarihi: 15.3.1976

SENDİKALAR ÜZERİNE 2

Geçen sayıdaki yazımızda devrimci sendikacılığın üstlenmesi gereken görevlerin ana başlıklarını vererek, sınıf sendikacılığı'nın üç temel görevini şöyle sıralamıştık: 1) İşçi sınıfının ekonomik mücadelesini militanca yürütmek; 2) Kendisini işçi sınıfının siyasi mücadelesi dışında bırakmamak 3) Böyle bir sendika üyeleri için "sosyalizmin okulu" olma görevini yerine getirmek.

Sendikalar üzerindeki şeri yazımızda bu sayı işleyeceğimiz konu, devrimci sendikacılığın yapısal ilkelerini belirtmektedir. Marksizmin sendikaların yapısına ilişkin söylediklerini anlayabilmek, işçi sınıfının örgütlenmesi konusunda marksist-leninist anlayışı kavramakla mümkündür. İşçi sınıfı örgütlerinin yapısal özelliklerini belirleyen ana etken, bu örgütlerin önünde duran hedefler ve bu hedeflere varmak için yürütülmesi gereken eylem programı ile belirlenir. Bu konuda biçim ve öz arasındaki ilişki için marksizmin söyledikleri unutulmamalıdır.

Marx ve Lenin'in "Sendikaların işçi sınıfının yığın örgütü" olduğu konusundaki görüşleri hemen hemen her kes tarafından bilinir ve hemen hemen her sosyalist de sendikaların bölünmesinden yana olmadığını söyler. Ana pratikte olan bunu aksidir. Böylesine ters girişimlerin işçi sınıfı hareketine vereceği zararları daha da fazla açığa çıkarılabilmek için devrimci sendikacılığın yüklenmesi gereken üçlü görevi, bu görevlerin her birinin değerleri ile olan kopmaz bağını, her üç görevin de gerektiği şekilde yerine getirilebilmesi için sendikaların olması gereken yapısal nitelikleri açığa çıkarıp göstermemiz gerekir.

YALNIZ EKONOMİK MÜCADELE Mİ?

Çokları Lenin'in sendikaları ekonomik mücadele örgütleri olarak nitelendirmesinden kalkarak, sendikaların sınıfsal mücadele alanının ekonomik mücadele ile sınırlanmadığını, bu anlayışın kesinlikle yanlıştır. Kapitalizm ve onun bağrında gittikçe daha fazla açığa çıkan sınıflar ve onların niteliklerinin açığa çıkartılması bu anlayışı tamamen çürütür.

Kapitalizm sermayenin işçi sınıfını sömürmesi üzerine kurulmuştur. Üretim araçları'nın özel mülkiyetini elinde tutan burjuvazi, bu araçlardan mahrum bulunan proletaryayı kendisi ve ailesinin ölmeyeceği kadar düşük bir ücret karşılığında yanında çalıştırır. Yaşayabilmesi için işçüsünü ücret karşılığında burjuvaziye satıp, sermayeye kulluk yapması zorunlu kılınan proletaryaya kendi emeği ile ürettiği şeyler üzerinde hiç bir hak iddia edemez. İşçiler tarafından emek sarfedilerek üretilen ürünler tamamen patronlar sınıfına aittir. Yenileme masrafları ve işçiyi veren ücret çıkarılmadan sonra, işçilerin ürettikleri ürünlerin satılmasıyla elde edilen gelirin önemli bir bölümü artı-değer olarak patronun kâr hanesine yazılır.

Burjuvazi için tek ve kutsal bir amaç vardır: kâr. Kâr, üretilen ürünlerin satılmasıyla elde edilen gelirden işçilere ödenen ücret ve kullanılan hammadde ve makinelerin aşınma payı arasındaki farkı ifade etmesinden dolayı, patronun kârını arttırılabilmek için başlıca iki yolu vardır. Birincisi ücretleri kısmak, ikincisi çalışma gününü uzatmaktır.

Sendikalar her şeyden önce, daha yüksek kâr için hareket eden burjuvazinin, işçi sınıfının ücretlerini düşürmeye çalışma şartlarına biçimsizlik yapmayı yönlendirmesine karşı koymakla yükümlüdür. Eğer böyle bir karşı koyma olmazsa, işçiler olduğu gibi burjuvazi, emekçileri her zaman çok genç yaşlarında ölümüne gönderebilir.

"Bu nedenle sendikaların önündeki hedef, sermayeye karşı onun sömürmelerine karşı yamı, ücret ve çalışma saatlerine ilişkin mücadelelere karşı bir savunma aracı olarak gündelik mücadele yapmak... Sendikaların bu faaliyeti haklı olmakla kalmaz gereklidir de" (K. Marx)

Kapitalist toplumda sendikaların daha iyi ücret, daha iyi yaşama ve çalışma koşulları için burjuvaziye karşı verdiği mücadele sonucu elde ettiği gündelik haklar, işçi sınıfının sömürden kurtulması anlamına gelmediği gibi aynı zamanda yeterince savunulmadığı takdirde gelip geçicidirler de. Sendikalarca elde edilen her yeni ücret artışından sonra, kapitalist toplumda siyasi iktidar şeklinde örgütlenip devleti proletaryanın her türlü mücadelesini ezmek için araç olarak kullanan burjuvazi, hükümete uygulattığı ekonomik-politika ve diğer başka yollarla malların fiyatını yükseltmek alanan bu ekonomik hakları kısa zamanda geçersiz kılar. Bir sınıf olarak, iktidar şeklinde örgütlenen burjuvazinin, hükümetin ekonomik-politikası yoluyla, işçilerin sendikalar yoluyla aldıkları ekonomik hakları geçersiz kılınması, işçilerin bir sınıf olarak hareket edip bu tip ters girişimlerin karşısına durmalarını gerektirir. O halde işçi sınıfının gündelik ekonomik mücadelesinin bile doğru dürüst yürütülebilmesi, onu kaçınılmaz olarak hükümetle çatışma içine sokar. Bu yüzden de işçilerin gündelik ekonomik mücadelesi siyasi mücadelenin dışında yalnız başına ele alınıp terdit edilmiş bir şey gibi düşünülmez. Böyle bir düşünce kesinlikle yanlıştır.

"İşçi sınıfının militan durumu, ekonomik hareketinin politik eylemlerle çözümlenebilir şekilde birleşik olduğunu hatırlatır" (K. Marx)

Sendikaların ekonomik ve siyasi mücadeleyi aralarındaki sıkı bağdan ötürü birlikte düşünüp kendilerini dar ekonomik mücadele ile sınırlandırmaları gerekir. Sendikaların siyaset dışında kalamayacakları sadece işçilerin günlük ekonomik çıkarlarına savunulması üzerinden kalkarak açıklanamaz. Ayrıca ve önemli olarak, işçi sınıfının örgütleri olarak sendikalar, işçi sınıfının, tam bir ücretli köle haline getiren kapitalist sisteme kesin bir son verilebilmesi, doğrultusunda yürütülmekte olan siyasi mücadeleye karşı tarafızsız, olamayacakları kadar siyasi mücadeleyi içine girmeleri gerekmektedir. İşçi sınıfının gerçek kurtuluşu, üretim araçları (hammadde, fabrikalar, makine, toprak) üzerindeki burjuvazinin özel mülkiyetini kaldırıp, yerine çalışan halkın ortak mülkiyetinin geçirilmesiyle mümkündür. Bu iş için de en dolaysız yakın hedef, atılması gereken ilk adım, burjuvazinin elindeki siyasi iktidarın aşağıdan yukarıya kırılıp, yerine yukarıdan aşağıya işçi sınıfının öncülüğünde emekçi halkın kendi iktidarını kurmasıdır. Böylesine önemli bir adım atılmadıkça sonra, üretim araçlarını toplumsal mülkiyete geçirip, merkezi planlama yoluyla üretimini arttırılması, refahın yaygınlaştırılması, her türlü köleliğe son verilebilmesi imkânsızdır.

Görüldüğü gibi sendikalar, ücret konusunda burjuvaziye karşı verdikleri günlük ekonomik mücadeleye için, gerekse de işçi sınıfının nihai amacı olan ücretli köleliğinin kaldırılması mücadelesinde gerekli olan doğru tavır alabilmeleri için kendi faaliyetleri siyasi mücadeleden soyutlanmamaları gerekmektedir. "Biz sendikacılar siyasi mücadeleye katılmak, onun içinde yer almak bizim marifetimiz" diyen anlayış, işçileri burjuvaziye her bakımdan tamamen satmak isteyen sını sendikacılarıdır.

"Sendikaların yalnızca ücret artışı ve iş saatlerinin azaltılması hedef alan hareketleri işçi sınıfına hiçinden çıkarıp, olmasın bir kısır döngüye hapsedemektir. Asıl mücadele temelinde ücretlerin düşürülmesi değil, ücret sisteminin kendisi yitirilmektir." (P. Engels)

Ekonomik ve politik mücadele arasındaki ilişkiye verilen önem marksist-leninist örgütlenmenin merkezli teşkil eden hususudur.

Siyasi mücadele içinde sendikaların yeni ve oynayacakları rol nedir? İmdi bu so-

ruyu cevaplamaya çalışalım.

Bu soruya doğru bir cevap verebilmek için şu önemli ilkeyi unutmamız gerekir. İşçi sınıfının siyasi mücadelesi ekonomik mücadeleyle nazaran öncelik taşımaktadır. Dolayısıyla, ekonomik mücadele, işçi sınıfının siyasi mücadelesine tâbi olmalıdır. Teoride ve pratikte işçi sınıfının siyasi, ideolojik ve ekonomik her türlü mücadelesinin yönlendiricisi, işçi sınıfının öncüdür. Sendikaların siyasi mücadeleye deki yer Marx tarafından şöyle belirtilmektedir: "Proletaryanın her sosyal-politik hareketini desteklemek" başka bir yerde de "Bu amaçla yönelik her toplumsal ve politik harekete yardımcı olmak" şeklinde belirtilmektedir.

Sınıf sendikacılığının diğer önemli bir görevi de sosyalizmin okulu olmalarıdır. Sendikaların sosyalizmin okulu olmaları, bu görevi yerine getirebilmeleri önemli olmasına rağmen sadece seminer ve yaygın faaliyetleri içinde düşünülmemeli. İşçi sınıfının ekonomik ve siyasi mücadelesinde belli şartlar için hapsedip sınırlanmayan, ekonomik ve siyasi mücadelenin içine üyelerini kitlesel örgütlü bir şekilde sokabilen sendikalar, işçilerin sosyalizmi kavramasında da önemli bir öğe olarak sınıf bilincinin oluşması için maddi zemini hazırlarlar.

SENDİKALARIN YAPISI

Sendikaların işçi sınıfının ekonomik mücadelesini tutarlı bir şekilde yürütebilmeleri, siyasi mücadelede önemli yardımcı bir güç olarak hareket edebilmeleri, sosyalizmin okulu olma gibi birbirleriyle iç içe olan bütün bu görevleri yerine getirebilmeleri için, her şeyden evvel işçilerin yığınsal örgütü olmaları gerekir.

Sendikaların, siyasi düşüncesine bakılmaksızın bütün işçilere açık alabildiğine geniş yığın örgütü olmaları, temel görevlerini yerine getirebilmesi açısından kesin gereklidir. Söyle ki; Birincisi, eğer sendikalar, işçilerin en geniş kesimini bünyesinde toplayamayıp işçilerin burjuvaziye karşı en önemli gücü demek olan sayısal birliklerini gerçekleştiremiyor, ekonomik mücadele için böylesine önemli bir güç kaynağını bağrında taşıyıp merkezileştiremediği için değerli bir gücü kaybeder. Bu şekilde işçi sınıfının birliğini sağlanamaması halinde, sendikalar burjuvazinin karşısında daha güçsüz düşeceklerinden, günlük ekonomik mücadelesini yeterli ölçüde başarılı bir şekilde yürütemezler.

İkincisi, siyasi mücadele açısından işçi sınıfının partisinin toplumdaki önemli politik bir güç olarak kendisini kabul ettirebilmesi, iktidar mücadelesinde başarılı olmasını geniş kitleleri kendi yanına çekip, desteklerini kazanabilmesiyle mümkündür. Bunun için de sendikalara önemli görevler düşmektedir.

İçin dışı, sosyalizmin okulu olmaları açısından; Sendikaların işçilerin yığın örgütü olmaları işçilerin sınıfsal bilincini kazanmalarını da kolaylaştırır. Bilindiği gibi, Lenin, işçilerin sınıf bilincinden söz ederken, bu bilincin önemli bir ögesi olarak da "Bir ülke işçilerinin, çıkarlarının birleşmesiyle oluşan, her türlü sosyalizm düşer, her türlü sosyalizm düşer, her türlü sosyalizm düşer" demiştir. "Bu nedenle sendikaların burjuvazinin her türlü baskısına dayanabilmeleri için de sınıfsal yığın örgütü olmaları zorunludur."

İŞÇİLERİN SENDİKAL BİRLİĞİ BÖLÜNMEZLİK

Görüldüğü gibi sınıf sendikacılığın en önemli görevlerinin, işçi sınıfının ekonomik mücadelesini militanca yürütmek, siyasi mücadeleye önemli kitlesel destek sağlamak, sosyalizmin okulu olma gibi görevlerin yerine getirilebilmesi sendikaların yığın örgütü olmalarını gerekli kılmaktadır. Ancak geniş kitleler kucağına bildirici ölçüde sınıf sendikacılığının (Marksist sendikacılık) emrettiği bu görevler yerine getirilebilir. Aynı şekilde ancak bu görevleri yerine getirebilen sendikalarda işçi sınıfının ekonomik kitlesel örgütlü birliğini gerçekleştirebilir.

Özle biçim arasındaki diyalektik çelişki ilişkidir bu.

İşçilerin Sendikal birliğinin sağlanmasına yönelik, marksist hareketin önemli görevlerinden biridir. Aynı zamanda her marksist çok önemli bir sebebe dayanmıyorsa, ve daha üst düzeyde bir birleşmeye ulaşmayacaksa sendikaların bölünmesine şiddetle karşı çıkmalıdır.

Burjuvazinin işçi sınıfının kitlesel birliğini parçalama için çevirdiği dolapları bir yana bırakırsak, sendikaların bölünmesindeki diğer bir neden de cesitli "sol" çevrelerin kendi aralarındaki çekişmesidir. "Az olsun da benim olsun" gibi esnaf zihniyetiyle hareket edenler tabanda muhalefet ederek uzun, sabırlı ve inatçı bir mücadeleyi göze alamadıklarından, yeni bir dükkân açarak işçilerin sendikal birliğini parçalarlar.

SENDİKALAR ŞEKİLSİZ ÖRGÜTLER DEĞİLDİR!

Sendikaların kitle örgütleri olmaları, onları şekilsiz, herhangi bir merkezi olmuyun, bu merkezi yapının yükseldiği örgütsel işleyiş prensipleri olmayan rastgele kalabalık yığın gibi görülmesini gerektirmez. Her örgütün kendisine varlık veren ilkeleri, belli bir işleyiş vardır. Bu ilkelerin üzerinde görev yapan, yetki sınırları ilkeler tarafından belirlenen, taban tarafından seçilip, tabana hesap vermekle yükümlü merkezi vardır. Sendikaların merkezi yokmuş gibi davranma, onun aldığı kararları hiçe sayma fiili olarak sendikaların bölünmesine yol açar.

Sendikaların yapısal işleyişini bozacak, sendikaların bölünmesine neden olacak Marks'in ve Lenin'in de diklatı ettiği bir şekli vardır. Bu eğilim sendika yöneticilerinin kendi dar çıkarları uğruna örgütün işleyiş ilkelerini bozarak işi "bürokratik merkezileştirmeye, otomatik taslamaya" (Marx) vardırırlardır. Sendikaların merkezine geldiğinde satran ilkesiz oportünist grupların böylesine eğilimleri karşısında Lenin şöyle diyor. Lenin bu sözü marksistlerin sendikal çalışmadaki yönetim veya muhalefettayken temel anlayışlarını da tamayla belirtir.

"Biz tarafından değil, sermaye tarafından, fakat sermaye ve likidatörlerin, bir sendikada emekçiler olarak çalışanlar elde ettikleri kazanımların büyük kısmını yedikleri, ancak ilkeleri olmayan sayısal güçler, ilk hedeflerinin ayaklarını yitirir ve kaderlerini yitirir, ancak o kadar da 'ekonomik' mücadelede düşerler. Böylece sizin bir burjuvaziye karşı her zamanlı ve sürekli bir mücadele 'ekonomik' mücadele gözetilmeden geçilip tarafızsızlığını anlatır ve bir eylemde karşılaşırlar. Marksistler böyle davranmazlar. Onlar işçi sınıfının herkesi içinde geleneği yitirmiş konukları değildirler. Bütün sendikaların bu ya da o, marksizme dayanarak kendi görüşlerini benimseyen okulları bilimler. Geleceğin kendi düşüncelerine ait olduğuna inanılmaz ve bu nedenle, olayları aydınlatır, sendikaların desteklenmesi, onları etkilemez, bölmez." (Lenin-sendika hareketinde marksistler ve likidatörler adlı yazısından)

DEVAM EDİYOR

İşçi sınıfının düşüncesi marksizmin ayrılmaz bir parçası olan enternasyonalizm, dünya işçileri arasındaki karşılıklı ortak dayanışma, birlik, güven duygularının eseridir. Ve doğrudan doğruya işçi sınıfının yapısından, onun her türlü ulusal karşıtlıkların aksine uluslararası bir sınıf olmasından, dünya işçilerinin her türlü ulusal çatışmaların ötesinde varolan ortak sınıf çıkarlarından kaynaklanır.

Ezilen ve ücretli köle olan işçi sınıfı hiçbir üretim aracına sahip değildir. Proletaryanın bütün insanlığın ve sınıflaşmalarının yaptığı dünya çapındaki ilk çağında (K.Manifesto) söylendiği gibi "zincirlerinden başka kaybedecek birşeyi yoktur". İşçiler dünyanın her yerinde aynı şartlarda bulunmakta ve yine aynı mücadelenin takipçisi durumunda olmaktadır: Onlar, burjuvazinin esaret boyunduruğunu kırmak ve sınıfsal farklılıkların kalkmasını daha iyi bir deyimle sınıfların ve sınıfların oluşumunun zemini olan üretim araçlarındaki özel mülkiyetin kalkmasını istiyorlar ve bu uğurda mücadele ediyorlar.

İşte bu ortak amaç ve mücadele ve ayrıca işçi sınıfını birbirine yaklaştıran, aralarındaki ulusal çitlerin yıkılmasına sebep olan kapitalizmin dünya ölçüsündeki gelişmesi işçilerin aynı nihai amaç etrafında dünya çapında birlik, dayanışma ve destek çabalarında yani enternasyonalist tavırda ifadesini bulmaktadır.

İşçi sınıfı "kendi" burjuvazisine karşı yürüttüğü mücadelenin yanında; dünya kapitalizminin gelişmesi ile, ülkeler arasındaki sınıfların proleterlerin birbirleriyle temaslarını engelleyemez olması aksine proleterlerin birbirleriyle ilişkilerinin maddi şartlarını geliştirmesi sonucunda yer yer çok az olmakla beraber ortak davranışlara girmeye başladı.

Özellikle sosyalizmin ütopyik biçimleri ile bağlantıyı kesen ve "hayalci" sosyalizmi bilimsel temellerine oturtan bilimsel sosyalizmin (Marksizm) ortaya çıkması bu proleter yakınlaşmaya kan verdi. Proletaryanın dünya çapında deney alışverişini, bilgilenmesini ve ortak ideolojisinin özümsemesini kolaylaştırdı.

Marksist ideolojinin yaratıcıları olan Marx ve Engels proletaryanın bu uluslararası yakınlaşması ve birlikteliğinin sağlanmasına katkıda bulundular. Bu sınıfsal davranışın bilimsel temellerine işaret ettikler, dünya işçi sınıfının ilk programı olan K.Manifesto'yu da bu ruhla kaleme aldılar.

Marx ve Engels'ten sonra sosyalizmi geliştiren, sosyalizmin ilk defa iktidara gelmesinin ve böylece proletaryanın sınıfsız toplum yolundaki ilk adımını politik yolunu hazırlayan Lenin de enternasyonalizm konusunda azami titizlik göstermiştir.

İlk muzaffer proletarya devriminin yürütücüsü olan RSDİP'nin programında önce o partinin proleter enternasyonalist karakteri belirtiliyor ve şöyle deniyordu: ".Değişimin gelişmesi uygar dünyanın bütün halkları arasındaki bağları öylesine yoğandırmıştır ki, proletaryanın büyük kurtuluş mücadelesi uluslararası bir nitelik kazanmak zorunda kalmış ve bu niteliği çoktan kazanmıştır da.

Kendini dünya proleter ordusunun bir parçası sayan Rus Sosyal Demokrasisi diğer bütün ülkelerin sosyal demokratları ile aynı nihai amaca yönelmiştir. Bu nihai amaç günümüz burjuva toplumunun karakteri ve gelişmesinin yönü tarafından belirlenmektedir. Bu toplumun başlıca özelliğini kapitalist üretim ilişkilerine dayalı meta üretimi teşkil etmektedir".

Görüldüğü gibi kapitalist üretim ilişkilerinin ve bu üretim ilişkilerinin dünya çapında gelişmesinin yarattığı zemin üzerinde bir ülkenin işçilerinin diğer ülkelerin işçileriyle aynı ortak nihai amaç etrafında birleştiren düşünce oluşmaktadır. İşte bu aynı nihai amaç etrafında birleşmeye mücadelelerinde karşılıklı sonsuz dayanışma ve destek faaliyetinde bulunmaya, bunun politik ilkelerine proleter enternasyonalizmi diyoruz.

Bugün işçi sınıfının bir dizi ülkede iktidara gelmesi ve sosyalizmi gerçekleştirmesi proleter enternasyonalizmi güçlendiren, eskisine nazaran buna sonsuz maddi-manevi imkanları getiren şartları ger-

LENİN, KOMÜNİST ENTERNASYONALİN 3.KONGRESİNDE NOT ALIYOR.

çekleştirmiştir. Ve bu yüzden ki kapitalist ülkelerdeki işçiler eskinin işçilerine nazaran çok daha elverişli şartlarda mücadele etmekte, sosyalizme yönelik çabalarında daha da olumlu sonuçlar alabilmektedirler.

Açıktır ki proleterler arasındaki bu karşılıklı dayanışma ve uluslararası destek, burjuvazinin de uluslararası birliği ve faaliyetine tekabül etmektedir. Aynı proleterlerde olduğu gibi burjuvazinin de bu uluslararası işbirliğinde gelişen kapitalizmin dünya burjuvalarını yaklaştırmaya -içice geçirmesi olduğu kadar onların "kutsal mülkiyeti" koruma içgüdülerine, sınıf çıkarlarına da dayanmaktadır. Fakat proletarya sınıfsal eşitsizliklerin, bu eşitsizliğin getirdiği kölelik ve sömürünün kalkması, bütün bunların sonucu olarak her türlü sosyal aşığı ve zulmün yok edilmesini; insanlığın binlerce seneden beri ülküsü olan "altın çağ"a, bunu gerçekleştirecek olağanüstü maddi zenginliklerin sağlanmasıyla kavuşmasını isteyip ve bunun için mücadele ederken; bu amaçla diğer ülkelerdeki kardeşlerine samimi yardımlarını iletirken, burjuvazi ise bunun tam bir aksi amacını gütmektedir.

Sınıflı toplumun bütün pislik, felaket, eziyetlerinin ve kötü geleneklerinin temsilcisi olan burjuvazi; kendi sınıfdaşlarını desteklerken yalnızca kâra ve zulme dayanan bu rezil düzenin korunması ve devam ettirilmesini amaçlamaktadır. Bütün dünyadaki emekçi sınıfların ezilmesinde onların kutsal kavgalarının önlenmesinde burjuvazi birbirine yardım ederken her ne kadar "adale, hürriyet, v.s."nin korunması yaftalarını kullansa da bu iğrenç bir yalandan başka bir şey değildir. Bunun geçmişte ve şimdi de bol bol örneklerini görüyoruz: İspanya, Vietnam, v.s.

İŞÇİ SINIFININ İLK ULUSLARARASI ÖRGÜTLENMESİ: BİRİNCİ ENTERNASYONAL

"..Birinci Enternasyonal (1864-1872) işçilerin sermayeye karşı devrimci hücumunun hazırlığı yolunda uluslararası bir örgütlenmenin temelini atmıştır.."(Lenin)

Enternasyonalizm sadece, işçi sınıfının karşılıklı yardımlaşması, destek faaliyeti değildir. Aynı zamanda işçi sınıfının birliğinin maddi karşılığı olan örgütsel birlik demektir. Bu örgütsel birlik dünya işçilerin uluslararası burjuvaziye karşı birleştiren, onun karşılıklı deney ve bilgi alışverişini sağlayan, mücadelenin dünya çapındaki çıkarları gereği, her ülkenin işçilerinin mücadelelerinin akışını düzenledikleri evrensel bir sınıf partisidir. Lenin'in enternasyonal yerine sık sık dünya işçilerinin partisi deyimini kullanması çok anlamlıdır ve meselenin maddi-örgütsel önemini gösteren bir veridir.

İşçi sınıfının mücadele tarihi her zaman şartlar elverdiği zamansız bilinçli işçilerin uluslararası proletarya örgütünü yaratılması konusunda çaba harcandığını göstermektedir. Günümüze kadar enternasyonalizmin örgütsel karşılığı olan prole-

III. ENTERNASYONAL

taryanın dünya çapındaki siyasi örgütlenmesi olarak 3 Enternasyonal görmekteyiz. Her biri belirli bir dönemin ürünü olan bu enternasyonalin ilki 28 Eylül 1864'te Londra'da Marx ve Engels'in doğrudan önderliği ile kuruldu.

Bu enternasyonalin varlığı süresince proletaryanın sosyalist mücadelesinin ideolojik, politik temelleri atılmıştır. Marksizm öncesi ütopyik sosyalist düşüncelere karşı mücadele edilmiş ve bunların işçi sınıfı içindeki uzantılarına öldürücü darbeler indirilmiş ve proletaryanın en iyi unsurları bilimsel sosyalizme kazanılmıştır.

Bu dönemde ütopyik sosyalistlerin yanında Proudhon, Bakunin gibi anarşistlerle, Lasalle gibi "devlet"ten medet uman reformistlere, sosyalizmi sendikal mücadele içine hapseden İngiliz oportünistlerine karşı mücadele edilmiştir.

Yine bu dönemde Paris işçilerinin 1871'de giriştikleri Komün ayaklanması ile de geleceğin sosyalist toplumunun genel ilkeleri de aydınlanmış ve berraklık kazanmıştır.

Özellikle 1870'lerden sonra işçi sınıfının mücadelesinin alabildiğine gelişimi ve giderek daha geniş yığınları kapsaması yüzünden artık her ülkede ayrı ayrı marksist partilerin gerektiği ve I. Enternasyonalin gelişen proletarya mücadelesi karşısında yetersiz kaldığı ortaya çıkmıştı. Bu yüzden Enternasyonal 1876'da New York'ta yaptığı son kongrede her ülkede ayrı ayrı sosyalist partilerin yaratılması dileğiyle kendi kendini feshetti.

Bundan sonra II. Enternasyonalin kuruluşuna kadar "1889" geçen dönemde her ülkede kurulan sosyalist partiler aracılığı ile sosyalizmin giderek gelişip güçlendiği bir ara dönem görüyoruz.

İKİNCİ ENTERNASYONAL

"..II. Enternasyonal (1889-1914) devrimci düzeyde geçici bir düşme ve sonunda bu enternasyonalin rezilce çöküşüne yol açacak oportünizmin geçici bir güç kazanması pahasına genişliğine büyüyen proleter hareketinin uluslararası bir örgütüydü" Lenin.

I. Enternasyonalin sona ermesinden sonra her ülkede kurulan sosyalist partiler büyük gelişme göstermişler, birçok kapitalist Avrupa ülkesinde geniş yığınlara özellikle işçi sınıfına hakim hale gelmişlerdi. Böyle büyük bir sosyalist gelişmenin enternasyonal birliğini ve denetimini sağlamak için yeni bir Enternasyonalin kurulması gerekliydi. Bu zorunluluğun kendini iyice hissettirmesiyle ki 1889'da Paris'te toplanan bir kongreyle II. Enternasyonal kuruldu. Kongre aynı zamanda 1 Mayıs gününü uluslararası işçi dayanışma günü ilan etti.

II. Enternasyonalin çatısı altında sosyalist partiler çok büyük gelişme gösterdiler. Ama bu Lenin'in deyişiyle genişliğine bir genişleme idi. Bu dönemde sosyalist partiler herbiri yüzbinlerce üyeye sahip büyük kitle partileri haline geldiler. Burjuva parlamentolarına fazla sayıda parlamenter soktular.

Sosyalist partilerin güçlenmelerini bir kaç örnekle somutlayalım: İngiltere İşçi Partisinin üye sayısı 1911'de 223.000, İngiliz İşçi Partisinin 1910'da 1.430.000, Avusturya Sosyal Demokrat Partisinin 1911'de 146 bin, Çek Sosyal Demokrat Partisinin 130 bin üyesi vardı. Parlementer grupları da üye sayılarıyla orantılı bir şekilde artmakta idi.

Kitlelerin acil çıkarlarını doğrultusunda

ASYONALIN 57. YILDÖNÜMÜ

yürüttükleri barışçı kampanyalar sonucunda bir takım demokratik haklar aldılar. Partilerin güçlenmesi ve sosyalizmin itibar kazanması partilere geniş küçük burjuva aydın tabakaların gelmesi sonucunu verdi. Partilerin doğru bir ideolojik hat izlemeleri bu tabakaların proletarya sosyalizmi anlayışı ile eğitilmeleri, onların partiyi deforme etmelerini önleyebilirdi. Ama aşağıda da göreceğimiz gibi aksine bu tabakaların partiye doluşması oportünizmin gelişmesini hızlandırdı.

Emperyalist aşamaya geçen Avrupa burjuvazisi sömürgelerden elde ettiği aşırı kârın bir miktarını işçilerin çok az bir kalfiye kesimine vererek işçi aristokrasisi denilen ayrıcalıklı bir işçi tabakası yaratmıştı. Sağcı burjuva düşüncesine sahip olan bu tabaka oportünizmin proletarya safalarına hakim olması için çalışıyordu. Partilerin, 1900'lere doğru iyice su yüzüne çıkan, Engels'in ölümünden önce ısrarla tehlikeli gelişmesini işaret ettiği oportünist görüşlere karşı mücadele etmemeleri oportünist eğilimleri daha da güçlendirdi. Birçok partide oportünist ideolojiyi savunan uzlaşmacı sosyalistler yönetime sahip oldular veya bir başka şekilde parti önderleri oportünizm batağına saplandılar. Dönemin oldukça barışçı gelişmesi ve bu şartlarda proletaryanın yürüttüğü demokratik mücadeleleri sonucunda bazı nispi haklara kavuşması bunu teşvik etti.

Lenin bu oportünist çizginin oluşumunu ve sınıfsal kökenini, gelişimini doğuran dönemi anlatarak şöyle izah etmektedir: *"..oportünizm, uzun yıllar boyunca, kapitalizmin gelişme döneminde özel durumlardan doğdu. Bu dönemde ayrıcalıklı bir işçi tabakasının oldukça huzurlu ve kültürlü yaşaması, onları "burjuvalaştırdı", kendi uluslarının kapitalistlerinin masasından onlara kırıntılar verdi onları yoksullaştırmış ve bitkin düşmüş yığınların sıkıntısından, sefaletinden ve devrimci ruhundan kopardı... Kuşkusuz alışkanlığın zorlaması, oldukça "barışçı" bir evrimin tekdüzeliği, ulusal önyargılar, hızlı dönüşlerden duyulan korku ve bunlara inançsızlık, hem oportünizmi, hem de oportünizmle ikiyüzlü ve alçakça bir uyuşmayı getiren başka koşullardır..." (Lenin, Proletarya devrimi ve dönem Kautsky)*

"..1871 ve 1914 arasındaki dönemin oldukça "barışçı" karakteri oportünizmi önce bir davranış, sonra bir akım olarak beslemiştir; sonunda da bu, işçi bürokrasisi ve küçük burjuva unsurlar arasında bir grup ya da tabaka meydana getirmiştir. Bu unsurlar, devrimci hedeflere ve taktilere sözde kalan bir bağlılık göstererek işçi hareketinin denetimini ele geçirmeyi başardılar..." (Lenin, age)

Görüldüğü gibi II. Enternasyonal partilerinde şartların etkisiyle oluşan, güç kazanan oportünizm kendisine karşı tutarlı bir mücadele yürütülmediği için birçok yerde yönetime gelmişti. Aynı dönemde Rusya'da, hem ayrıcalıklı bir işçi aristokrasisini yaratacak şartların olmayışı, hem de 1900'lerin başından beri Rusya devrimci sosyalistlerinin (leninistlerin) oportünizme özellikle legal-marksistlere, nen-sevik uzlaşmacılara ve parti yıkıcılarına karşı tutarlı ve azimli bir mücadele yürütmeleri sonucu marksizmin devrimci muhafazasını savunan bir parti doğmuştu. Marksizmin temel prensiplerinden taviz vermediği, kitleleri devrimci bir tarzda eğitme-yi amaç ettiği için Rusya'da Lenin ve takipçileri II. Enternasyonal'in düştüğü batağa düşmediler ve bir parti olarak oportünizme bulaşmamayı becerdiler.

Oportünizmin safalarına sinmesi sonucu II. Enternasyonal partilerinde sinsi bir yozlaşma ve dejenerasyon başladı. Onlar yine marksizmin laflarını kullanıyorlardı. Ama sadece marksizmin lafını ediyorlar, is pratik, kitlelerin devrimci eğitimine, devrim için eğitimine gelince, bu konuda marksizmin kendilerine yüklediği görevleri sürekli gözardı ediyorlar, unutturuyorlardı.

Devrimci bir çalışmanın beraberinde getirdiği bütün kurallar "barışçı" ortamın rehabetinde önemsenmiyor, mücadele burjuvaziye ve kurumlarına güven ilkesine göre, nazik, burjuva kurallara göre yönetiliyordu. Örgütlenmedeki esneklik şartı, değişik mücadele biçimlerine adaptasyon ve en önemlisi doğrudan doğruya kitlelerin değişik mücadelelere sokulması ve buralardan geçerek eğitilmesi, burjuva parlamentolarının sadece ve sadece "ajitasyon kürsüsü" olduğu, emperyalist savaşa karşı iç savaş vs. bütün bunlar gibi birçok politika ve örgütlenme prensipleri genel lafların boğuntu-sunda örtbas ediliyordu.

Ve bu haliyle II. Enternasyonal oportünizmi sürekli büyüyen ve gelişen sinsi bir çabandı. I. Emperyalist savaş bu çabanın en olgun haliyle patlamasına, bütün pis kokularının ortalığa saçılmasına tabii ki gerçek zararlı etkilerinin gün ışığına çıkmasına sebep oldu. Öyle ki artık savaşın getirdiği sovenizm kasırgasına kapılmayan veya savaşın etkisiyle uyanan herkes II. Enternasyonal partilerinin işçi sınıfının çıkarlarının burjuvaziye karşı değil, burjuvazinin çıkarlarının işçi sınıfı içindeki savunucusu olduğu-göre bildiler.

SAVAŞ VE OPÖRTÜNİZMİN AÇIĞA ÇIKIŞI

1914 Ağustos'unda I. Emperyalist savaş ilan edilince II. Enternasyonal seflerinin büyük çoğunluğu savaşa dair almış oldukları kararları unutarak, kendi burjuvalarının ve hükümetlerinin yanında yer aldılar. Bu Enternasyonalin savaş konusunda kitlelere ve kadrolarına karşı verdiği sözün inkar etmesi, burjuvaların safına geçmesi demektir. II. Enternasyonal kof bir çınar gibi çökmüştü. Kararın nasıl bir süreçte alındığı ve bu yüzden neyi ifade ettiğini anlamak II. Enternasyonalin 1914 öncesi geçmişinde aldığı kararları kısaca görmek gerekir.

Ağustos 1907'de yapılan Stuttgart kongresinde savaşa karşı çıkılacağı ve eğer her türlü karşı çıkmaya rağmen savaş olursa, bundan mevcut kapitalist hakimiyetin yıkılması için faydalanılacağı fakat her halü kârda burjuvazinin talan arzularına karşı konulacağı söyleniyordu.

1910 Kopenhag ve 1912 Bâle olağanüstü kongrelerinde de bu karar devam ettirildi hatta daha da geliştirildi. Ama bu sadece laftaydı. Oportünizmin hakimiyetindeki II. Enternasyonal sovenizm kasırgası önünde ilk günden teslim oldu.

Savaş çıkınca oportünistler savaş kredilerine, seferberlik emirlerine, sıkıyönetim kararlarına oy verdiler, burjuva hükümetlerini desteklediler. Hatta burjuvazi onları kitlelerin memnuniyetsizliklerini bastırmak ve aldatmak için hükümete almak istediğinde hükümete bile girdiler. Herbiri karşı taraftaki emperyalist devletin emperyalistliğini kabul etmekte, kendi devletinin emperyalistliğini ise utanmazca örtbas ederek işçileri ve halkı bir emperyalist güce karşı kendi emperyalist burjuvalarının çıkarı için savaşa çağırıyordu. Tabii ki bu yapılırken "cumhuriyetçi" ve "barışçı" kavramları birer hafta gibi kullanılmaktaydı.

Örnek olarak Fransız sosyalistlerini alalım: 1914 yılında 100 bine yakın üyesi olan Fransız sosyalist partisi Stuttgart ve Bâle kongrelerindeki kararları kabul etmiş ve dünya proletaryasına savaş arkaşak karşı tavır alacağını ve savaşın yarattığı imkânları kendi kapitalistlerinin hakimiyetini yıkılmakta kullanılacağına garanti etmişti. Ama tozlu çekmecelemlerle unutulmuş bir garanti...

Savaş ilan edilince Paris'te sendika liderleri toplanıp yüce bir çağrı yaptılar çağrıda şöyle diyorlardı: *"..Eğer bu çabalarımız haklı olarak kabul edilmişse, işçilerin birliğiyle işçi sınıfının umduğu şeyi verecek gibi görünürse, o takdirde, laflar bi-*

zi bastırması demektir... Onun içindir ki bu yüce anda, insanlığı savaşın dehşetlerinden korumak için gösterilecek devamlı bütün çabaların neler olduğunu işçi sınıfının hep birlikte anlamadığını söylemek zorundayız..." (P. Louis, Fransız Sosyalizmi Tarihi, sf. 272)

Evet oportünistler kendi zavallılıklarını ve ihanetlerini ya "olayların bastırmasını" yahut daha gerici bir ağızla işçi sınıfının cehaletini "anlamadığını" öne sürerek örtbas etmeye çalışıyorlardı. Böylece hem ihanetlerini gizlemiş hem de zorlu bir dönemin gerektirdiği zor, mihnetli sosyalist çabayı göğüslemek gibi bir yükten kurtulmuş, daha sonraki burjuva kuyrukçusu soven tavırlarına gerekçe hazırlamış oluyorlardı.

Aynı Fransız sosyalist partisi daha sonra savaş hükümetine de burjuvazinin isteği üzerine bakan verecektir. Ve hükümete bakan verişlerini şöyle izah edeceklerdir *"..Hepsinden önemli olan da sosyalist partinin hükümete katılmasıyla milli savunmanın kuvvetlenip kuvvetlenmeyeceğini bilmek meselesiydi. Şu anda Paris'i ve Fransayı kurtarmak söz konusuydu. İşte bu durum bizim gözümüze böyle göründü..." (Paul Louis, age, sf. 279)*

Savaş baş köşedeki oportünizmi bütün iğrençliğiyle ortaya sermiş fakat aynı zamanda şimdiye kadar gölgede kalan devrimci sosyalizmin ise, görüşlerinin ve örgütsel politikasının, marksizm sadakatının sağlamlığı ile ön plana çıkmasını sağlamıştır.

Yalnızca Lenin ve bolşevikler on seneyi aşkın bir zamandır oportünizmin her çeşidine karşı yürüttükleri uzlaşmaz bir kavga sonucu edindikleri sosyalist sağlamlıkla bu dönemci sarsıntısız dönebildiler. Marksist bir parti olarak sosyalizm fikirlerini ve onun ayrılmaz parçası olan özellikle savaş yüzünden daha da sıcaklık kazanan enternasyonalizmi kitlelere ulaştırdılar. Bütün bunların sonucu, kendilerini ve kitleleri eğiterek, Ekim devrimini başarabilecek güce ve ustalığa eriştiler.

Hainlere ve dönemlere karşı sosyalizm ve enternasyonalizm bayrağını yükselten bolşeviklerden ayrı olarak bir kısım partiler veya kanatlar-gruplar da savaşa karşı çıkmaya başlamışlardı. Sırp, Bulgar sosyalistleri, Alman solları v.s.

Ancak bunların birçoğu henüz II. Enternasyonalin çöktüğünü, eski anlayışın terk edilmesi gerektiğini, sosyalizmin canlı ilkelere etrafında partilerin yeniden örgütlenmesi zorunluluğunu kavrayamıyorlardı.

Olayların gelişimi, oportünizme darbe indirmiş, onu açığa çıkarmış, devrimci sosyalizmi uzak bir ülkenin görünüşte küçük bir partisi etrafındaki bir takım militan sosyalist gruplar şeklinde bile olsa dünya proletaryasının yönetici mevkiine getirmişti.

Marksizmin devrimci bayrağı yeniden yükselmişti. Zorluklara ve eziyetlere rağmen zafer onu hakedenlerin olacaktı...

BURJUVAZİNİN OPÖRTÜNİZMİ MOKAFATLANDIRIŞI

Burjuvazi, kendisine muhalefet eden işçi sınıfı devrimcilerini kovalar, zindanlara atar, öldürürken; kendine usaklık edenlere bakanlık koltukları ikram ediyordu.

Kitlelerin hoşnutsuzluğunu bastırmak ve onları sovenizm yalanı ile uyutabilmek için savaş başlayınca burjuvazi tarafından "kutsal ittifak" parolası ortaya atıldı. Böylece "vatan çıkarları" adıyla maskelendikleri emperyalist çıkarlara dayalı savaşta işçilerden kutsal ittifak adına diğer ülkelerdeki sınıfdaşlarını öldürmelerini istendi. Güya işçi sınıfının siyasileri olan oportünistlerde bu dalaverede yalancı şahitlik görevini yüklemek düştü.

III. ENTERNASYONALİN 57.YILDÖNÜMÜ

Devrimci sosyalistler ise burjuvazinin oportünistlerle kendisi arasındaki "kutsal ittifaka" karşı bütün dünya işçilerinin "kutsal ittifakı"ni yani enternasyonalizmi savundukları,savaşa karşı çıktıkları ve savaşın hangi sınıfların çıkarlarına dayandığını açıkladıkları için yoğun baskılara maruz kaldılar.

0 dönemde Almanya'da Karl Liebknecht savaşa karşı çıktığı için tutuklanırken , Karl Kautsky rahatça şovenizm anlatan yazılar yazabiliyordu.

Rusya'da daha ilginç bir durumla karşılaşılıyor:Parti politikası gereği savaşa karşı çıkan ve savaş harcamalarına oy vermeyen bolşevik işçi milletvekilleri tutuklanmış ve Sibiry'a sürülmüşlerdi.Çarlık yayınladığı bildiride bolşeviklerin tutumunun öbür sosyalist gruplardan "tamamen farklı" olduğunu söylüyordu.Gerçekten de oportünistler "faaliyetlerinde savaşa karşı çıkmayacaklarını" resmen açıklarken bolşevik milletvekilleri mahkemelerde taviz vermiyorlar,proleter davranışın örneğini gösteriyorlardı.

Mahkemede Çarlık savcısı şunları söylüyordu:"..Alman sosyal demokratları savaş harcamaları lehinde oy kullanmışlar ve hükümetin dostu olduklarını ispat etmişlerdir.." (Lenin,Sosyalizm ve Savaş,sf.37)

Görülüyor ki savcı alman sosyal demokratlarını (sosyalistler) övmekte ve Rus sosyalistlerinden de aynı onlar gibi ihanet etmelerini istemektedir.Dikkatedilsin ki Rusya ,Almanya ile savaşta bulunmaktadır.Ama bu onları Alman sosyal demokratlarını iyi bir ihanet onlarca "sadakat" örneği olarak göstermeye engel teşkil etmemektedir.

Söylenen şu:sosyalistler çarlığın soygun savaşına karşı çıkmamalıdır.Eğer bu olursa yani sosyalistler burjuvaziye talanlarında yardım ederse burjuvazi de ona (yani sosyalistlere) "ailenin küçük,hasarıama yeri gelince söz dinleyen oğlu"muamelesi yapmaya hazırды.Yeter ki siz teslim olun

Sosyalistler ve işçiler "küçük oğul" olmayı kabullendikleri her zaman burjuvazi "sert ama şefkatli baba" pozlarına girmeye hazırdır.

Ama işçiler ve sosyalistlerle,burjuvalar arasında bir ailenin fertleri gibi bir ilişki yoktur.Onlar arasında ezeli bir sınıf karşıtlığı ve mücadelesi vardır.

YENİ BİR ENTERNASYONAL İÇİN MOCADELE

Savaşın estirdiği şovenizm kasırgasına rağmen Rusya'da parti olarak bolşevikler,diğer bir takım ülkelerde de küçük sosyalist grupların kendilerini bu gerici akıştan kurtardıklarını ve emperyalist savaşa karşı,kendi burjuvalarına karşı mücadeleye girdiklerini görmekteyiz.

Ancak Leninci bolşevikler dışında savaşa karşı çıkan sosyalistlerin çoğunluğu olayın asıl vechesini; yani II.Enternasyonalin şovenizm bataklığında boğulduğunu ; yapılacak işin,her ülkede yaratılacak yeni tip partilerin birliğinden oluşucuk ve bizzat kendisi bu tip partilerin yaratılmasına katkıda bulunacak yeni bir enternasyonal inşaa etmek olduğunu göremiyorlardı.

Geçmişin sosyalistleri arasında savaşı açıkça destekleyenlerin yanında Kautsky gibi oportünizmini sürekli usta lafların arkasına gizleyen hainler de bulunmaktaydı.

Savaşa iyiniyetle karşı çıkan fakat II.Enternasyonalin ihanetini iyi değerlendiremeyen dürüst unsurların kazanılması özellikle geçmişte II.Enternasyonalin lideri olan şimdi ise çeşitli kıyırtmalarla dönklüğünü gizleyen Kautsky gibi "merkezci"lerin eleştirilmesi ve ideolojik- politik etkinliklerinin kırılmasından geçiyordu. Lenin özellikle bu tip ikiyüzlü,gizli reformistleri hedef aldı,ve savaşa karşı çıkan sosyalistlerin,meselenin sınıfsal özünü kavramalarına çalıştı.

İkiyüzlü oportünistlerin anti-marxist tezlerini çürütmek için Rusya'da özellikle

uluslararası planda önemli olan çeşitli eserlerini hazırladı:Sosyalizm ve Savaş,II. Enternasyonalin Çöküşü,Emperyalizm v.s.

Savaş devrimci sosyalistlerin biraraya gelmesini engelleyemedi.Oportünistler özellikle uluslararası sosyalist temastan kaçıyorlar,kendi milli sınırları içinde kalmak için dikkatli bir caba harcıyorlar.

Mesela fransız sosyalistleri savaşın memleketlerin sosyalistleri arasında görüşmeler yapılmasını isteyen İsviçre ve İtalyan sosyalist partilerinin teklifini kabul etmiyorlardı.(Bakınız P.Louis,age,sf.280)

Buna karşılık savaşa karşı çıkan sosyalistler ise her türlü güçlüğü rağmen sınırları aşarak biraraya geliyorlardı.

Savaşa karşı çıkan sosyalistlerin ilk uluslararası konferansı 5.Eylül.1915'te Zimmerwald (İsviçre) da toplandı.38 delege vardı ve Lenin'in fikirlerine paralellik gösteren delege toplamı 8 idi.Zimmerwald konferansına katılanlar savaşa karşı olmakla beraber bütün konularda aynı düşünmüyorlardı.Zimmerwald'a katılan ama II.Enternasyonal konusunda tarafsız-ortada olan sosyalistler,örgütsel planda cesaretle ileri atılmaya,oportünizmle bağlarını kesmeye Enternasyonalden kendilerini koparacak kesin adım atmaya korkuyorlardı.Bu yüzden Zimmerwald konferansından II.Enternasyonal ile bağları kesmek yönünde açık bir kararlanamadı.

Bu ortadaki unsurlar bolşeviklerin eski enternasyonalden kopulması yeni bir enternasyonal kurulması gerektiği konusundaki fikirlerini "ütopik" buluyorlar,kendilerine bölücü damgası basılacağından korkuyorlardı.

II.Uluslararası Konferans 1916 Nisanın da Kienthal'de toplandı.41 delege vardı,ve bu sefer lenincilerin etkisi artmıştı, bu yüzden bu konferansta daha "sol" düşünceler kabul edildi.

III.ENTERNASYONAL

"..Üçüncü Enternasyonal,İkinci Enternasyonalin oportünist,sosyal-şovenist,burjuva ve küçük burjuva süprütülerini atarak onun çalışmalarının meyvelerini topladı ve proletarya diktatörlüğünü uygulamaya başladı.." (Lenin)

Savaş öncesinde küçük bir parti olan bolşevik parti doğru ideolojik hattı ve politikasıyla sınıf savaşının zorlu badirelerinden başarıyla geçerek önderlik ettiği Rus proletaryasının iktidarı almasına kılavuzluk etti.Kavgalarında onlar,Lenin'in deyişi ile sadece "kendilerine ve marksizme güvenmişler" oportünizme karşı ölüm kalım savaşı vermişlerdi.Ve bu savaş içinde kendilerine başarı yolunu açan "proletarya kitlelerinin güven ve sevgisini" kazandılar.

Lenin'in önderliğindeki bolşevikler olayların kendi program ve pratiklerini doğrulaması sonucundaki Ekim 1917'de iktidarı burjuvaların elinden alıp işçi ve köylülerin doğrudan iktidarı olan Sovyet İktidarı kurdular.

1917 Büyük Ekim Sosyalist Devriminin dünyadaki sosyalist mücadelenin geleceği konusunda belirleyici etkisi oldu.Bütün Avrupa sosyalist partilerinde bölünmeler meydana geldi.Birçok ülkede komünist partileri kuruldu.

Marxizmin devrimci ilkelerini savunular artık,sadece Zimmerwald'deki sekiz Kienthal'deki onbir delege değildi.Şimdi artık o fikirlerin savunucuları dünyanın ilk sovyet devletini kurmuş ve etraflarında dünyanın bütün büyük sosyalist partilerinin hemen hemen hepsini toplamıştı.(İtalyan,Fransız,Alman,Amerikan v.s.)

Devrimci Marxizmin bağımsız uluslararası örgütlenmesini gerçekleştirmek ve sosyalist mücadeleye çeki düzen vermek gerekliydi.

Ocak 1918'de yapılan bir danışma toplantısından sonra Ocak 1919'da Bolşevik partisi ve 8 parti tarafından III.Enter-

LENİN, KOMÜNİST ENTERNASYONALİN 3.KONGRESİNDE SÖYLEV VERİYOR.

nasyonalin kuruluş çağrısı yayınlandı.

2 Mart 1919'da III.Enternasyonalin kurucu kongresi toplandı.Kongreye 35 örgüt katılmıştı.Lenin'in demokrasi ve diktatörlüğe ilişkin bir de tez sunduğu bu kongre böylece uluslararası proletarya mücadelesi tarihinde yeni bir dönemin başlangıcı oluyordu.

Sosyalizm artık bir düşünce olmaktan çıkıyor,Sovyetler Devleti ile gerçek bir olgu haline geliyordu.

SONUÇ

III.Enternasyonal (Komintern) in 2.Kongresi 1920'de toplandı.Lenin Kongre'ye sunduğu tarihi raporda sosyalist hareketin somut ve gerçekçi bir analizini yapmayı ve şu sonuçlara varıyordu:Sosyalist harekette iki yanlış eğilim,tehlike belirmektedir.Birincisi III.Enternasyonal'e bazı oportünist sosyalistlerin katılmak istemeleri,sızmaya çalışmaları veya iyiniyetli bile olsalar bazı sosyalistlerin lafta III.Enternasyonalin söylediklerini kabul etse bile günlük politikada hala eski alışkanlıklarını,davranış kurallarını sürdürmeleridir,ki bu Komintern'in doğrudan doğruya kitlelerin gözünde itibar kaybetmesini getireceği için tehlikelidir.İkincisi ise,sağ oportünizm karşısında bazı arkadaşların tepki halinde"sol'a kaymaları,"keskinliği"muahalefet sanmalarıdır.Ki bu da bizim kitlelerden tecridimizi getireceği için tehlikelidir.Lenin özetle böyle söylüyor ve kongreden her iki türlü oportünizme karşı tavır alınmasını,daha da önemlisi Komintern ile bu tip yanlış çizgilerin aralarındaki çalışma tarzı,politika ve örgütsel işleyiş farklarını açmasını,hatta bunları madde madde şartlar haline getirerek "Komintern'e kabul için uyulması gereken şartlar"halinde yayınlanmasını istiyordu.

Bizzat kendisi 2.Kongreye Raporu bu anlayışla kaleme almış,madde madde Komintern'in idolojik-politik-örgütsel prensiplerini açmıştır.Kendisi,söylediklerinin "şart" haline getirilmesini teklif etmemiş sadece belirli "şart" örneklerini sunmuştur.Bunlardan bazıları:Komünist Enternasyonalin belgelerinin partiler tarafından kendi yayın organlarında yayınlanması,Komintern kararlarının özel parti toplantılarında tartışılması,II.Enternasyonal ruhu ile hareket edenlerin partiden atılması v.s.

Fakat Lenin'in tevazu ile şart olarak öne sürmediği ama raporun başında yer verdiği çeşitli ilkelerin değerini kabul eden Komintern asıl bunları ön plana geçirmiş ve raporun muhtevası ile birlikte,Lenin'in önerdiklerini bir bütün halinde kabul etmiştir."Kabul edilmenin 21 şartı" olarak adlandırılan bu ilkeler halen günümüzde de geçerli olan temel çalışma ve politika ilkelerini ihtiva etmektedir.(Türkçesi için Bak:Fransız Sosyalizm Tarihi,Paul Louis, sf.310)

Yazımızın hacmini arttıracığı için şartların tek tek açılmasını burada yapamıyoruz.Son olarak,bütün III.Enternasyonale temel görevini gören ana fikiri Lenin'den dinleyelim:

"..Uluslararası komünist hareketin gelişiminin günümüzdeki aşaması,bütün kapitalist ülkelerdeki devrimci proletaryanın en seçkin temsilcilerinin,Komünist Enternasyonalin temel ilkelerini,yani "proletarya diktatörlüğü" ve "Sovyet iktidarı" ilkelerini tamamen kavramış olmaları ve sınırsız bir coşkunlukla Komünist Enternasyonal tarafından "öngörülmesiyle gerçekleşti,ile belirlenmektedir.." (Lenin,Komünist Enternasyonalin II. Kongrenin Temel görevleri üzerine tezler , madde-1,Kitle İçinde Parti Çalışması,125)

POLİSARIO VE İSPANYOL SAHRASI

Zengin fosfat madeni yataklarına sahip olan Batı Sahra, 15. yüzyıldan beri, avrupalı gelişmiş kapitalist devletlerin sömürgeci... Batı Sahra halkı da, aynı yüzyıldan bugüne en çetin koşulların yanı sıra, koloniciliğin baskısı, zulmü ve sefaleti altında yaşıyor. Bu yüzden halkın büyük çoğunluğu göçmen olarak başka ülkelerde yaşama kavgasına zorlanmış durumda.

Yeryüzünde ;ikinci emperyalist paylaşım savaşlarının sonucu, sömürge imparatorluklarının parçalanmasının, direkt Afrikalı halklar üzerindeki etkilerine bağlı olarak, Nâsircılığın kıt'ada saygınlık kazanması ve Cezayir kurtuluş savaşının da Sahra halkının ulusal kurtuluş mücadelesini kamçılama üzerine ülkedeki direniş hareketi önemli boyutlara ulaştı...

Saguia-El Kamra ve Rio Del Oro'nun Kurtuluşu İçin Halk Cephesi (POLİSARIO)'nin liderlerinden Ahmat Babamiske'nin söylediği gibi Sahra halkı, 15. yüzyıldan bugüne kadar Afrikalı ve Avrupalı sömürgeci saldırılarına karşı yılmadan savaşını sürdürüyor...

Ulusal kurtuluşçular için hiç de elverişli olmayan coğrafi yapıya rağmen direniş, İspanyol sömürgecilerini çok güç durumlara düşürdü. Ama Fransız militaristlerinin yardımıyla acımasızca bastırıldı. Ne var ki, halkın bağımsızlık ve ulusal kurtuluş mücadelesi durmuyordu. Durmayacaktı...

Halkı ezilmişti, ama yenilgiye boyun eğmemişti...

"Hem siyasi hem askeri örgüt" (Cephe) olan halkın öncüsü POLİSARIO da 1973'de işte bu savaşın içinde doğmuştu. Yıllarca sürüp gelen ve devam edecek olan mücadele böylece yeni bir tarihi aşamaya ulaştı.

Batı Sahra'ya hayat veren fosfat yatakları, İspanya kapitalist devleti için çom önemli idi.

Faşist iktidarın, sömürgelerdeki bağımsızlık ve ulusal kurtuluş mücadelesini bastırabilmek için, askeri harcamaların kendi ekonomisinde yattığı güçlükleri de birlikte getirmesi kaçınılmazdır. Daha önemlisi sömürülen halkın örgütlü mücadelelerini bastırabilmek eskiden olduğu gibi kolay değildi. Bunun yanı sıra İspanya işçilerinin ve emekçilerinin, sömürgecilik politikasına karşı yürüttükleri mücadelenin, faşist iktidarı zor durumlara düşürmesi de eklenince, uluslararası devrimci ve demokratik güçlerin baskısı karşısında, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun sömürgecilik tasfiyesi doğrultusundaki kararına boyun eğmek zorunda kaldı...

En önemli enerji kaynağı petrolün varilinin 11-12 \$ olmasına rağmen, fosfatın varilinin 90 \$ civarında olması göz önüne alınırsa; tekellerin İspanyol sömürücülerinin ve Afrikalı kukla hükümetlerin böyle sine değerli bir madenden vazgeç-

ceklerini beklemek safdillik olur.

Tekellerin basit kuklaları olan gerici Fas ve Moritanya hükümetleri; B.M. Genel Kurulu'nun, Sahra'nın bağımsızlığa kavuşması doğrultusunda onayladığı kararını başta 'olumlu' karşılamalarına rağmen, İspanya'nın faşist iktidarı ile anlaşarak Sahra'nın zengin fosfat yataklarından vazgeçmeyeceklerini gizlemediler.

Sahra üzerindeki tarihi haklarından kalkıp, İspanyol sömürücülerinin bazı "haklar"ının da teminat altına alınmasını sağlayarak, Sahra topraklarının Fas ve Moritanya tarafından paylaşılması tezgahlandı.

Hatta Fas hükümeti, bu plânı gerçekleştirmek için kendi halkını "Yeşil Yürüyüş" provokasyonuna alet etmekten çekinmedi. Fas halkıyla Sahra halkını karşı karşıya getirmek de arzulanan ölçüde başarılı olmadı.

Sahra halkı ve Polisario gerillaları yıllardan beri sürdürdükleri kahramanca mücadelelerine yeni ekleyeceklerinden en ufak bir kuşku duymak için neden yok. Üstelik mücadele süreci yarılmadığı mızı da gösteriyor.

Emperyalist tekellerin ve devletlerin desteği ile, Polisario'lu kurtuluş savaşçılarına ve Sahra halkına karşı, Fas ve Moritanya'nın gerici kukla iktidarlara kükrütlü gazlardan, napalm bombalarına kadar her türlü canavarca yöntem ve silahlarla saldırmalarına rağmen, mücadeleyi durdurmaya, geriletmeye yetmiyor, yetmeyecek te...

Polisario ve Sahra halkı bumeşru savaşta yalnız değildir. Dünya devrimci bütün güçleri, sosyalist devletler topluluğu, uluslararası demokratik güçler, ilerici demokratik hükümetler Sahra halkının yanındadır. İşçi-emekçi yığınları ve ilerici gençlik Sahra halkıyla beraberdir. Sahra halkının ve onun Sahra Demokratik Arap Cumhuriyeti'nin geleceğinin en büyük güvencesi budur.

RODEZYA

Rodezya 1964 yılına kadar İngiltere'nin sömürgeci idi. Rodezya'ya götürülüp yerleştirilen beyaz azınlık tarafından sömürsü gerçekleştirilirdi.

İkinci emperyalist paylaşım savaşının sonucunda, sömürgecilik sisteminin parçalanma sürecine paralel olarak, ülkedeki beyaz azınlığın tem-

silcisi Ian Smith ve partisi tarafından İngiltere'ye karşı tek taraflı siyasi "bağımsızlık" ilân edildi. Aslında bu olay, hiç bir şekilde Rodezya halkının emperyalist tekellerden ve onların devletlerinden bağımsızlığını sağlamamıştı. Daha önceki olduğu gibi, Rodezya'nın yer altı ve yer üstü zenginlikleri, çalışan yığınların emeği beyaz azınlık ve çok uluslu tekeller tarafından gasp ediliyordu. Rodezya halkı, açlığın, sefaletin, ırkçı baskı ve terörün altında acımasızca sömürülüyordu. Her türlü yurttaşlık haklarından bile yoksundu.

Bu gün beyaz azınlık nüfusun ancak %4'ünü teşkil etmesine rağmen, 6,2 milyon zenci halkı baskı, sömürü altında tutabilmesi ancak emperyalist devletlerin ve Afrika'daki kukla hükümetlerin desteği ile sağlanıyor.

Rodezya halkının meşru temsilcisi, Rodezya Kurtuluş Örgütü (Zimbabwe) ulusal özgürlük ve gerçek bağımsızlık için yılmadan savaşını sürdürüyor.

Dünya sosyalist ülkeler topluluğu, enternasyonalist proletarya ve bütün demokratik güçler, Zimbabwe'nin ırkçı Smith rejimine karşı ve uzun süredir desteklerini çekmeyen diğer Afrikalı gerici yönetimlere karşı mücadelelerinde aktif yardımlarını hiç bir zaman esirgemiyor.

Son yıllarda kıt'a Afrikası'nın sosyalizmin ve ilerici hareketlerin başarıları Zimbabwe'nin zenci halkın bağımsızlığı ve özgürlüğü uğruna yürüttüğü savaşa güç katıyor.

Dünyadaki durumun gittikçe sosyalizm ve demokratik güçlerden yana değişmesi her alanda olduğu gibi Birleşmiş Milletler'de de kendini hissettiriyor. Genel Kurul'da ırkçı rejimlere karşı ambargo uygulanması ve tecrit edilmesi doğrultusunda çıkan karar gereğince Mozambik sosyalist devleti Rodezya'daki ırkçı rejime karşı ambargo ve tecrit plânını yürürlüğe koydu. Rodezya ile olan sınırın kapanmasıyla, "bağımsızlığın" ilân edilmesinde bu güne kadar Rodezya'nın dünya ülkeleriyle sürdürdüğü ticaret bağlantısı önemli darbe yedi. Rodezya'nın dış ticaret bağlantısının çok büyük kısmı Mozambik karayolu ve limanlarıyla gerçekleşiyordu.

Zimbabwe gerillalarının haklı mücadelesini ezmek için saldırılarını arttıran ırkçı Smith hükümeti Mozambik'e sığınan gerillaları imha etmek isterken sınır köylerini bombalamasına göz yummayan Mozambik sosyalist devleti Rodezya'dan gelebilecek her hangi bir saldırıya karşı ülkesinde 3 Mart'ta "savaş durumu" ilân etti.

Bilindiği gibi Rodezya'nın, Mozambik limanlarından yaptığı ticaret nedeniyle Mozambik'in önemli kazancıydı. Buna rağmen böyle davranmakta tereddüt etmedi.

Afrika kıt'asındaki son yıllardaki sosyalizmin artan zaferleri, bir dizi ülkede sosyalist devletlerin ortaya çıkması kıt'adaki güçler ilişkisini de önemli ölçüde değiştirdi. Öyleki ırkçı ve kukla Smith rejimi kendisini açıktan açığa destekleyen (Güney Afrika ırkçı devleti de içinde olmak üzere) hiç bir devlet bulamıyor. İçine düştüğü yalnızlık ve tecrit olmuşluk Rodezya halkını kurtuluşuna onu bir adımda ha yaklaşıyor.